

Fylkeskommunene håndterer det regionale ansvaret så ulikt at det kunne dreid seg om forskjellige nasjonalstater. På kommunalt nivå er alt som før. Mye rives eller ødelegges, selv om en og annen byantikvar redder stumper er totalbildet mørkt. Politisk nivå har aldri vært fjernere fra kulturminnevernets målsettinger. Vi ser konturene av et samfunnsfelt under nedbygging.

HØSTER STORM

Riksantikvar Jørn Holme har høstet storm for sin håndtering av direktoratollen. Han alene har ansvaret for kulturminnedirektoratets aksellerende forvitring.

Hans personlige beslutninger om å nekte og ta konfliktsaker: «vil ikke ha konflikter på mitt bord» refereres han fra sikre kilder. Det er ingen bombe at Høyre/FRP-konstellasjonen verdsetter privat selvråderett høyere enn offentlig regulering, men Holme har gått sine sjefer i regjeringen en høy gang og på eget initiativ strupet riksantikvarens engasjement i verden utenfor – såfremt det ikke dreier seg om «gladsaker».

Jeg tror faktisk miljøvernminister Tine Sundtoft er noen hakk kvassere enn Holme på det feltet. Hva står så tilbake som Holmes agenda? Åpenbart å gjøre seg lekker for makten hvor den

enn måtte befinne seg. Så enkelt og så banalt.

TROEN PÅ HOLME

Mine lesere skal få en betroelse. Det var undertegnede (og min kone Bente) som for fem år siden sørget for å slippe Holme frem til riksantikvarposten. Hans innsats i regjeringen Bondevik for områdefredningen rundt Yttersø gård, mange års bekjentskap og hans omdømme som en konsekvent og standhaftig kulturminneverner ga oss glødende tro på hans evner som sjefsembetsmann for kulturminnefeltet. Mannen var Larvik Venstres sentrale initiativtager og rådgiver i kampen for å fjerne hullet i allemannsretten, gjerdet rundt Fritzøeparken - en musketer for rettferdighet og likhet for loven. Via sentrale SV-politikere slapp våre glødende anbefalinger frem til daværende miljøvernminister Erik Solheim som sørget for å manøvrere Holme på plass.

SPLINTRET BILDE

Vårt stolte selvbilde etter bragden ble nok noe splintret i ettertid da vi fikk høre at regjeringen Stoltenberg ønsket Holme ut av PST-stillingen og lette med lys og lykte etter et sted å plassere ham for å unngå grusom hevn fra

Farvel lesere – intet består evig, ei heller min spalte om truede kulturminner. Det har ikke stått bra til på kulturminnefronten disse årene. Oppsummert ligger det nasjonale kulturminnevernet på sotteseng med mulig fatal utgang.

Foto av Jørn Holme utenfor PST i 2009, like etter utnevnelsen som Riksantikvar.

Foto: Rangar Kristensen.

venstremannen Holmes trofaste støttespillere i Venstre. Vi ga regjeringen svaret. Slik kan det gå. Det gikk som det gikk og «Ny riksantikvar nå»-aksjonen for å skifte ham ut, var det adekvate svaret da det i den nye riksantikvarens kjølvann flommet av avgjørelser som tærer hardt på direktoratets anseelse, samfunnsrolle og ansatte.

MÅ DET KJEMPES?

Hva nå lille mann? Nei ikke Holme - deg og meg. Et delvis kverket system som ledes av en feilplassering. Om et år går åremålet ut. Om det da fremdeles finnes et kulturminnedirektorat vil etaten neppe tåle seks nye år med samme sjef.

Er det ikke på tide med en sterk kvinne i en stilling som siden fødselen er styrt av kun menn. Hva gjør vi nå? Hjelper det å appellere til Sundtoft? Er det ikke på tide å ta hensyn til innbyggerne, deres langsiktige interesser og ikke bare utbyggerne? Finnes det omsorg og visjoner for kulturminnefeltet? Må det kjempes nok en gang?

Ragnar Kristensen er selvstendig næringsdrivende bygningsvernkonsulent og leder for Fortidsminneforeningen, avd. Vestfold.